

Warszawa, 8/02/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-550854-III/07/MRP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Szanowny Panie Ministrze

Pragnę poinformować Pana Ministra, że na tle indywidualnej sprawy dwóch pracowników Opery Śląskiej w Bytomiu ujawnił się problem generalny związany z kwestią wynagradzania pracowników instytucji kultury.

Zainteresowani w piśmie skierowanym do Rzecznika Praw Obywatelskich podnosili, że w związku kształtem Rozdziału 2a „Czas pracy w instytucjach kultury” ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r., Nr 13, poz. 123 ze zm.), zwanej dalej ustawą a w szczególności brakiem wyłączenia stosowania art. 139 § 1 zdanie drugie Kodeksu pracy (na wzór art. 26e ustawy), niektórym pracownikom instytucji kultury należy się prawo do wynagrodzenia za czas przerwy w pracy.

W sprawie tej Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich uzyskało stanowisko Departamentu Ekonomicznego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego (pisma z 17 kwietnia i z 8 czerwca 2007 r., znak: DE-IV-10/12/101/2007), z którego ogólnie wynika, że Ministerstwo nie przychyliła się do powyższej opinii prezentowanej przez pracowników Opery Śląskiej w Bytomiu.

W związku z tym stanowiskiem Biuro Rzecznika wystąpiło do Departamentu Prawa Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz do Departamentu Prawnego w Głównym Inspektoracie Pracy. Interpretacja powyższych przepisów prezentowana przez te organy była mniej więcej zbieżna i sprowadzała się do zajęcia stanowiska, że brak regulacji w poruszonym zakresie należy już traktować jak samą regulację (w załączeniu

przesyłam kopie pisma Ministerstwa z dnia 11 września 2007 r., znak: DPR-.II-0712/1 I/ES/07 i Inspektoratu Pracy z dnia 19 grudnia 2007 r., znak: GPP-401-023-317/07).

Prezentowanej argumentacji (zwłaszcza tej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) nie sposób odmówić częściowej racji. Jednak zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich trafniejszym (choćby dla przejrzystości stosowania) rozwiązaniem byłoby uregulowanie kwestii wynagrodzenia za czas przerwy w pracy na gruncie Rozdziału 2a ustawy.

W trakcie badania powyższej sprawy ujawniły się także wątpliwości co do upoważnienia ustawowego zawartego w art. 31 ustawy, a właściwie jego zgodności z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP z 1997 r.: „Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.”.

Powyżej przywołany przepis Konstytucji RP dopuszcza możliwość stanowienie rozporządzeń tylko na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie ustawowe, w odniesieniu do którego nie da się wskazać żadnych treści ustawowych pełniących rolę „wytycznych” określających kształt rozporządzenia ma charakter blankietowy (np. jak w art. 31 ustawy „określi (...) zasady wynagradzania pracowników instytucji kultury”) i jest sprzeczne z Konstytucją RP. Jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego (np. wyrok z dnia 29 maja 2002 r., sygn. akt P 1/01) „wytyczne” nie koniecznie muszą być zawarte w przepisie, w którym zawarto delegacje ustawową do wydania konkretnego rozporządzenia lecz fragmenty „wytycznych” mogą być także zamieszczone w innych przepisach ustawy, o ile możliwym jest na podstawie tych fragmentów skonstruowanie konkretnej treści „wytycznych”. Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy ustawy nie odnoszą się do kwestii związanych z wynagrodzeniem pracowników instytucji kultury, a co za tym idzie na gruncie ustawy nie ma zawartych „wytycznych” co do kształtu rozporządzeń wydanych na podstawie art. 31 ustawy.

W związku z tym, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionych sprawach.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich